

РЕШЕНИЕ

№ 89

София, 24 март 2015 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и пети февруари две хиляди и петнадесета година в състав :

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕЛЕНА ВЕЛИЧКОВА

ЧЛЕНОВЕ: РУЖЕНА КЕРАНОВА

НИКОЛАЙ ДЪРМОНСКИ

при секретар: Мира Недева

и в присъствието на прокурора Божидар Джамбазов
изслуша докладваното от съдията Ружена Керанова
н. дело № 1965/2014 година

Производството по делото е по реда на чл. 422, ал. 1, т. 3 от НПК, образувано по искане на градския прокурор при Софийска градска прокуратура за отмяна на влязлата в сила присъда, постановена по НОХД № С-78/2007 г. от Софийски градски съд и възобновяване на наказателното дело.

В искането за възобновяване се твърди, че са налице предпоставките на чл. 422, ал.1, т. 3 от НПК – нови обстоятелства, представляващи фактическо основание за възобновяване на наказателното дело, съдържащи се в обвинителен акт по пр. пр. № 12756/ 2010г. по описа на СГП.

Прокурорът от Върховната касационна прокуратура поддържа становище, че искането за възобновяване е процесуално недопустимо, тъй като макар и да се позовава на чл. 422, ал.1, т. 3 от НПК, не са налице нови

обстоятелства от значение за изхода на делото, а видно от доводите, изложени в него, се претендира допуснато съществено процесуално нарушение, основание на което друг орган може да иска възобновяване. Излага и съображения, че към искането не са приложени доказателства за извършено разследване, а е приложен само обвинителен акт. При условията на алтернативност прокурорът обосновава и становище за неоснователност на искането за възобновяване.

Осъдените Б.В.Б. и А.Т.К. поддържат становище, че искането за възобновяване е основателно. Защитата - адвокат Б. пледира, че фактическите обстоятелства, налагащи възобновяване на делото, са доказани безспорно, тъй като е нарушено правото на защита на осъдения К.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди данните по делото и извърши проверка по изложените в искането оплаквания, за да се произнесе, взе предвид следното :

I. С присъда от 29.06.2009 г., постановена по НОХД № С-78/2007 г. от Софийски градски съд, подсъдимият А.Т.К. е бил признат за виновен за извършено от него престъпление по чл. 303, пр. 3 във вр. с чл. 302, т. 1, б. „а”, във вр. с чл. 301, ал. 1 във вр. с чл. 20, ал. 4 от НК, за което на основание чл. 58, б. „б” във вр. с чл. 55, ал.1, т.1 от НК е осъден на шест месеца лишаване от свобода, изпълнението на което е отложено с изпитателен срок от три години на основание чл. 66 от НК, „глоба” в размер на 500 лева и лишаване от право да заема ръководна държавна и обществена длъжност, длъжност в системата на съдебната власт, юридическа професия, дейност по осъществяване на правосъдие, като адвокат и нотариус за срок от шест месеца. Оправдан е за част от предмета на обвинението.

Със същата присъда подсъдимият Б.В.Б. е признат за виновен за извършено от него престъпление по чл. 303, пр. 3 във вр. с чл. 302, т. 1 б. „а” във вр. с чл. 301, ал.1 във вр. с чл. 20, ал.2 от НК, за което на основание чл. 55, ал.1, т. 1 от НК е осъден на една година лишаване от свобода,

изпълнението на което е отложено с изпитателен срок от три години, „глоба” в размер на 1000 лева и лишаване от право да заема ръководна държавна и обществена длъжност, длъжност в системата на съдебната власт, юридическа професия, дейност по осъществяване на правосъдие, като адвокат и нотариус за срок от една година. Оправдан е за част от предмета на престъплението.

С решение № 15/03.02.2010 г., постановено по ВНОХД № С-90/2009 г. от Софийския апелативен съд, присъдата е изменена, като деянието на осъдения Б.Б. е преквалифицирано по чл. 302, т. 1, б. „а” във вр. с чл. 301, ал.1 във вр. с чл. 20, ал. 2 от НК, а деянието на осъдения К. е преквалифицирано по чл. 302, т. 1, б. „а” във вр. с чл. 301, ал.1 във вр. с чл. 20, ал. 4 от НК. Присъдата е потвърдена в останалата част.

С решение № 378/29.06.2010 г. по н.д. № 188/2010г. по описа на ВКС, III н.о. въззивното решение е оставено в сила.

II. Настоящият съдебен състав намира, че депозираното искане за възобновяване е направено от компетентен орган съобразно основанията по чл. 422, ал.1, т. 3 от НПК, но същото следва да се остави без разглеждане по следващите съображения :

Възобновяване на наказателните дела е извънредно производство за проверка на влезли в законна сила съдебни актове. Окончателните присъди, решения и определения слагат край на процесуалното развитие и се ползват със силата на пресъдено нещо, като разрешават материалното правоотношение между държавата и извършителя на конкретно престъпление. Влезлите в сила съдебни актове са неатакуеми и неотменими. Това обаче се отнася само до онези от тях, които са постановени в законосъобразна процедура. Затова законът предвижда възможност в определени случаи влезлите в сила съдебни актове да бъдат отменени, а производството – възобновено. В хипотезата на чл. 422, ал.1, т. 3 от НПК предпоставките за това се свеждат до разкриване на нови обстоятелства или доказателства, които не са били известни на съда, постановил присъдата,

решението, определението или разпореждането, и имат съществено значение за делото. Тези обстоятелства или доказателства следва да бъдат установени чрез разследване. Неизменна е съдебната практика, че „обстоятелствата или доказателствата са разкрити чрез разследване” по смисъла на цитираната разпоредба, когато това е сторено по реда на глава XVII от НПК или на съдебно следствие. Само по този начин обстоятелствата или доказателствата ще бъдат разкрити така, че да се избегне неоснователната отмяна на влезлия в сила съдебен акт.

За да се засегне стабилитетът на влезлия в сила съдебен акт, подаденото искане за възобновяване следва да е годно да предизвика осъществяване на правомощията на ВКС да провери наличието на предпоставките, визирани в цитираната разпоредба. По настоящето дело това не е постигнато.

Преди всичко трябва да се отбележи, че в отправеното искане за възобновяване не се сочи стадия, от който следва да започне евентуалното ново разглеждане на делото. Тази непълнота няма обяснение в съдържанието на сезирация ВКС процесуален документ. В принципен план краткото разграничение на хипотезите, визирани в чл. 422, ал.1, т. 1-3 във вр. с ал. 2 от НПК, направено в искането за възобновяване, е вярно, но вносителят се въздържа да посочи защо се иска отмяна на постановената първоинстанционна присъда, след като твърденията са за участието на лицето К.Г.Т. само в производството, развило се пред въззивната и касационната инстанции, и соченото лице не е участвало като защитник на осъдения К. пред първостепенния съд.

С искането за възобновяване се поддържа, че са налице предпоставките на чл. 422, ал.1, т. 3 от НПК – нови обстоятелства, представляващи фактическо основание за възобновяване на делото, съдържащи се в обвинителния акт по пр. преписка № 12756/2010 г. по описа на СГП. Именно при разследване по посочената преписка се установило, че лицето К. Г. Т. се

представил за лице, завършило висше юридическо образование и упражняващо адвокатска професия, и като такова се представил за защитник на осъдения А.Т.К.

Приложените към искането за възобновяване незаверено копие на обвинителен акт по ДП № 77/2011 г. по описа на НСлС, пр. преписка № 12756/2010 г. (в обвинителния акт, посочен № 12576/2010 г.) по описа на СГП и постановлението на САП от 03.07.2014 г. не удостоверяват, че новите обстоятелства са разкрити чрез разследване. От приложения обвинителен акт е видно, че срещу осъдения А.К., К.Т. и други лица е повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл. 321 от НК, а за Т. и за престъпление по чл. 210 от НК, с пострадал С.Г.С. Както е известно „Действията на прокурора след завършване на разследването” е стадий на досъдебното производство (виж, чл. 192, от НПК), а съставянето на обвинителен акт не е разследване по смисъла на глава XVII от НПК. Приложеното към искането постановление на САП от 03.07.20014 г. само удостоверява, че е осъществен контрол върху постановление на градския прокурор при СГП, с което на основание чл. 420, ал.1 от НПК е отказано да бъде направено искане за възобновяване на НОХД № С-78/07 г. по описа на СГС и за дадените в тази връзка указания.

Същевременно в искането за възобновяване се сочи, че по прокурорска преписка № 3-0228/2006 г. по описа на СГП (това е преписката, по която е внесен обвинителен акт по делото, чието възобновяване се иска), е постъпила молба от осъдения Б. за възобновяване на производството по НОХД № С-78/2007 г. по описа на СГС, като в същата е посочено, че лицето К.Г.Т., участвал като защитник на другия осъден А.К. в съдебните заседание на САС и представил писмени бележки пред ВКС, няма юридическо образование. Твърди се още, че по тази преписка са приложени писмени документи : писмо от АС на ВТАК, удостоверяващо, че лицето Т. е вписано като адвокат в АК – гр. Велико Търново по молба, към която е приложен диплом за завършено юридическо образование от УНСС; както и писмо РД-

1031/2011 г. на Директора на Дирекция „Учебна дейност” – УНСС, от което е видно, че диплом за висше образование, с посочена серия и номер на името на К.Г.Т. не е издавана. Във връзка с това, според искането за възобновяване, е образувано наказателно производство по пр. преписка № 12756/2010 г. по описа на СГП, което е приключило с изготвяне на обвинителен акт.

Цитираните писмени документи, намиращи се според искането по пр. пр. № 3-0228/2006 г. по описа на СГП, не се откриват в материалите, приложени към делото, включително не са посочени и в описа на приложението, отразено в самото искане за възобновяване. Безспорно, в последното се настоява, че новите обстоятелства са разкрити чрез разследване по пр. преписка № 12756/2010 г. по описа на СГП, но и тази преписка не е приложена към делото, а и не може да се установи дали сочените писмени данни се намират по същата. Очевидно подателят на искането е счел за достатъчно да приложи само материалите по приключилото наказателно производство - пр. пр. № 3-0228/2006 г. по описа на СГП, съдържаща само ДП № 251/2006 г. на НСС, по която преписка е бил внесен обвинителен акт срещу осъдените Б. и К. и се е развило съдебното производство по НОХД № С-78/2007 г. по описа на СГС, ВНОХД № С-90/2009 г. по описа на САС и н.д. № 188/2010 г. по описа на ВКС. Възможно е материалите по пр. № 3-0228/2006 г. по описа на СГП, включително и цитираните по-горе писмени документи, да са част от разследването по новообразуваната прокурорска преписка, по която е съставен и приложения обвинителен акт. Към такъв извод насочва самото искане, в което изрично е посочено, че образуваното наказателно производство по пр. пр. 12756/2010 г. е приключило с изготвяне на обвинителен акт, внесен в „Специализираната прокуратура” с оглед повдигнатото обвинение по чл. 321 от НК. Впрочем, в този обвинителен акт се съдържа и твърдение относно осъждането на лицето Т. с влязла в сила присъда (споразумение) за това, че в периода от 21.04.2004 г. до 30.09.2004 г. е ползвал неистински официални документи – заверен

препис на диплом от УНСС за завършено висше образование, специалност право и заверен препис на удостоверение за придобита юридическа правоспособност и е работил като адвокат – виж, л.20 от к.д., съответно стр. 3 от приложеното копие на обвинителен акт.

С други думи, разследване, в хода на което са разкрити претендираните с искането обстоятелства, респ. доказателствата за тях, може и да е провеждано, но материалите от него не са приложени към искането за възобновяване, а се удостоверяват с копие от обвинителен акт, изготвен по прокурорска пр. № 12756/2010 г. по описа на СГП.

III. Извън казаното в предходния пункт, ВКС намира за необходимо да посочи още, че в искането за възобновяване „същественото значение за делото” на новите обстоятелства е обосновано единствено с изолирани съображения от решение на ВКС (Р№ 470-2009 г. на ВКС, I н.о.). Позоваването по принцип е допустимо, но винаги следва да се държи сметка както за цялостната същност на съображенията, изложени в ползваното решение, така и за спецификата на разглеждания случай по конкретното дело. В цитираното решение касационният състав е приел, че са налице предпоставките на чл. 422, ал.1, т. 3 от НПК, тъй като новите обстоятелства, представляващи фактическото основание за възобновяване, се съдържат в показанията на разпитани свидетели в друго производство за набедяване (разкрити са чрез разследване) и биха повлияли на оценката на доказателствените източници по приключилото наказателно производство. Тоест, продължава ВКС, обстоятелствата, са от съществено значение за делото. В искането не са изложени конкретни аргументи защо сочените нови обстоятелства имат съществено значение за изхода на приключилото наказателно дело. А позоваването на извода, направен в касационното решение – „Тези обстоятелства имат място в процеса на формиране на вътрешното убеждение по релевантните факти, а това несъмнено е от съществено значение за изхода на делото”, очевидно не държи сметка за

същността на претендираните с искането нови обстоятелства. В тази насока може да се припомни даденото тълкуване на „същественото значение на новооткритите обстоятелства и доказателства”, като основание за възобновяване, изразено в определение № 828/91 г. по н.д. №754/91 г., I н.о. на В(К)С, макар и да е дадено при друг процесуален ред за проверка на влезли в сила съдебни актове.

Накрая, в искането за възобновяване се твърди, че новите обстоятелства, представляващи фактическо основание за възобновяване, се съдържат не другаде, а в приложения обвинителен акт по пр. пр. № 12756/2010 г. по описа на СГП. В тази връзка следва да се отбележи, че фактическите констатации (фактическите положения), приети за установени от държавния орган, които се излагат в обстоятелствената част на съответния акт, не са факти от обективната действителност, те не са и доказателствено средство. Фактическите констатации са логически изводи на държавните органи за едни или други факти от обективната действителност, тоест твърдението на съответния орган за фактите по делото.

Обобщено, противоречивите данни и доводи, изложени в искането за възобновяване, неприлагането на коментираните в искането процесуални документи по разследване (прокурорски преписки) в контекста на предпоставките по чл. 422, ал.1, т. 3 от НПК не позволява на ВКС да извърши проверка на съществените въпроси – дали чрез разследване са разкрити обстоятелства, неизвестни на съда, постановил съдебния акт, както и дали същите имат съществено значение за делото. Ето защо искането не отговаря на процесуалните изисквания ясно да очертае основанията и данните, които го подкрепят, в случая и да приложи съответните материали за тях, поради което следва да се остави без разглеждане, а производството по наказателно дело № 1965/2014 г. по описа на ВКС, I н.о., да се прекрати.

С оглед на горните съображения, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ искането на градския прокурор при Софийска градска прокуратура за възобновяване на НОХД № С-78/2007 г. по описа на СГС и отмяна на постановената присъда от 29.06.2009 г., влязла в законна сила на 29.06.2010г.

ПРЕКРАТЯВА производството по н.д. № 1965/2014 г. по описа на ВКС, I н.о.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ : 1.

2.